

ערש"ק י"ג סיון תשס"ט
האם עוסק במצוה פטור ממצוה שיש בה לאו
עוסק במצוה דרבנן

עומקא דפרשה

העוסק במצוה באפשר לקיים שניהם
שער הציון

פר' בהעלותך - בענין עוסק במצוה

האם עוסק במצוה פטור ממצוה שיש בה לאו

הרב אי"ש יוזיק

בגמ' ב"ק נו: שומר אבידה לרב יוסף הוי שומר שכר משום שנפטר מליתן פרוטה לעני בזמן שעוסק באבידה. והקשה הבית יעקב בכתובות מט: דלפמ"ש תוס' שם בד"ה אכפיה בצדקה איכא תרי לאוין, לא תאמץ ולא תקפוץ ולכן כופין על הצדקה אפי' שמתן שכרה בצידה, א"כ לא א"ש הא דפרוטה דר"י דפטור מליתן לעני משום שעוסק במצוה הוא, ואי איכא לאוין בצדקה, ודאי אין עוסק במצוה פטור מדבר שיש בו לאוין. והני בצ"ע.

ובקה"י בקידושין סו"ס ל"ב כתב ליישב עפ"ד הרמב"ן בקידושין לד: שכתב דאילו השבת אבידה היתה מ"ע שהזמן גרמא, היו נשים פטורות מזה, אע"ג שיש בה אף לאו דלא תוכל להתעלם, מ"מ כיון שאין הלאו עיקר אלא רק לקיים את המ"ע, דהיינו שעיקר המצוה זה להשיב, והוסיפה התורה לאו שלא ימנע מלהשיב, וכל עניינו זה לקיים את העשה, א"כ אילו נשים פטורות מהמ"ע שבו, אזי אף הלאו הותר אצלה, וע"כ הצרכה בגמ' שם לומר שהשבת אבידה אינה מ"ע שהזמ"ג ולכן חייבות, דלולי זאת היו פטורות אף שיש בה לאו. ועפ"ז י"ל אף בלאו צדקה שעיקרו בא לקיים את העשה, וכל העוסק במצוה פטור מהצדקה אזי הותר אף הלאו, שאי"ז לאו בפנ"ע אלא לחזק להמ"ע צדקה.

ועי' בתפארת יעקב על המשניות בנדרים פ"ד מ"ב שכתב כע"ז וז"ל וראיתי באחרונים שהק' דהא עוסק במצוה אינו פטור רק מעשה ולא מל"ת והכא בצדקה איכא נמי ל"ת לא תאמץ ולא תקפוץ ולקמ' דהל"ת הוארך במקום שמחויב ע"פ דין ליתן ואז אם אינו נותן מלבד שעובר על העשה בנתן תתן עובר גם על הל"ת, אבל במקום שאין עליו חיוב ליתן וליכא עליו העשה דנתינת צדקה אינו עובר נמי בל"ת עכ"ל, והם הם הדברים אלא שלא הזכיר לרמב"ן, (וכת' באו"ש פ"ג מ"ט ה' ח' ד"ה ובזה)

[וע"ע בקוב"ש בב"ב אות מ"ח שג"כ תי' כן, והוסיף בכ"ז שפיר אי עוסק במצוה הוא גדר של פטור מהמצוה האחרת וא"כ אין לאו עליו כלל, אך אינו דזה גדר של אונס מלקיים האחרת אבל בעצם יש עליו חיוב צדקה, א"כ אף הלאו עדיין קיים רק שאנוס הוא ממנו, וא"כ מהכתי' שיפטר מהצדקה דאית בה לאו ע"ש ובקובץ הערות סי' ח' אות ט', ואכמ"ל ביישוב קושייתו]

ונראה לומר דבר נחמד דהבית יעקב שהקשה כן ולא תירץ עפ"ד הרמב"ן וכמ"ש האחרונים, משום דהנה ילה"ק מה מצא להקשות כן ע"ד התוס' שם, והלא שבצדקה יש לאו זה ידוע ונמנה בכל מיני המצוות במנין הל"ת, ולמה הקשה רק מדברי התוס', ואף כוונתו לשלול את התירוץ הנ"ל, דהנה לפי"ד הרמב"ן לא א"ש דברי התוס' שהקשו למה כופין לצדקה וה"ז מצוה שמתן שכרה בצידה ותרצו שיש בה לאוין, ולפי"ד הרמב"ן אכתי קשה למה כופין והלא כל הלאו בא לצוות על המ"ע ואינו לאו בפנ"ע, וכל שאין לכפות על המ"ע אזי אף שיש בה ל"ת לא צריך לכפות, ועכצ"ל דתוס' לא ס"ל כהרמב"ן, אלא כל שיש לאו דמנינו ליה כלאו בפנ"ע, וע"כ כופין על הצדקה משום הלאו. וא"כ שפיר ק"ל להב"י למה עוסק במצוה פטור מצדקה והלא יש בה לאו והגם שפטור מן העשה מ"מ אינו נפטר מן הלאו.

ומכ"ז מבואר שעוסק במצוה אינו נפטר מל"ת, אמנם בקוב"ש בב"ב אות מ"ח כתב: ושמא י"ל דלענין עוסק במצוה דפטור ממצוה אין נ"מ בעשה לל"ת אלא בין קום ועשה לשוא"ת, והל"ת צדקה עובר עליה בשוא"ת כמו בעשה. עכ"ד. הרי דנקט דאף בל"ת נמי פטור מהמצוה כל שזה בשוא"ת, ובאמת כל האחרונים הנ"ל לא כתבו מקור לזה רק מסברא כתבו כן. ושו"מ בט"ז חו"מ סי' רסו דנקט דלא אכפ"ל בלא תעשה, ובכל אופן העוסק במצוה פטור אף ממצוה דאית ביה ל"ת.

לע"נ הגאון רבי מנחם מאיר ב"ר ניסן בן ציון ציוני זצ"ל

עוסק במצוה דרבנן

הרב יואל טויב

בגמ' ברכות י"א וסוכה כ"ה וכתובות ו' דאבל פטור מן התפילין שנא' בהם פאר ופי' רש"י בברכות דאבל מעולו באפר קינו ואי"ז פאר ויותר מבוא' ברש"י כתובות ואי"ז פאר לתפילין ומבוא' שהוא דין בתפילין ובסוכה פי' וכשמתפאר מראה בעצמו שאינו אבל ולפי"ז מבואר שהוא דין באבל ובתוס' ברכות מבוא' דאף בלא הסברא מקרא מדא"ל ליחזקאל פארך חבוש עליך ש"מ דכו"ע שרי ואפי' ביום שני דכו"ע דרבנן [וע"ש הגהות רש"י טויב"ש ומלה"ר] וצ"ע דבלא הסברא מקרא ודאי דין באבילות ואיך אבלות דרבנן ידחה תפילין דאורייתא וע"כ מדין עוסק במצוה פטור מן המצוה ושי"מ דאמרינן עוסק במצוה דרבנן פטור ממצוה דאורייתא וע"ע שד"ח כללים אות ע' כלל מה שהבי"ד פתח הדברי וישעות יעקב אוה"ח תקפ"ו ססק"ד דנקטו כן בפשטות דעוסק במצוה דרבנן פטור ממצוה דאורייתא וצ"ב ומצאנו ג' טעמים האין ידחה מצוה דרבנן לדאורייתא.

בערוך לנר סוכה כ"ה נסתפק בזה והוכיח כמה הוכחות ודחא ובתח"ד כתב שם הטעם דשייך לומר דרבנן ידחה דאורייתא משום דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בשוא"ת אך דחה זה דלא אמרינן דהעמידו דבריהם אלא במקום דמפורש כן דבריהם [ועיין רע"א שבת ד' ע"א דהביא קושיית בקיטון דיונה שם שדנו בו גדולי הפוסקים בספק הגמ' שם על מדביק פת בתנור אם התירו לרדודיה למה לא העמידו דבריהם וכן הביא שם קושיית הפרמ"ג למאי דקיל דק"ש לאחר חצות בדיעבד יוצא יד"ח למה לא העמידו דבריהם מבואר מזה דכ"מ גם אין מפורש דבריהם אמרינן העמידו דבריהם ואפשר לדחות בע"א דרק דסייג העמידו דבריהם אבל מצוה דרבנן אין סיבה שתבטל מצוה דאורייתא אבל בתוס' סוכה ג' ובראשונים ברכות י"א מבוא' דלב"ש דסוכה קטנה פסולה דרבנן לא יועיל גם לדאורייתא [ונקע"ז ק"ש בשכיבה לב"ה לא יועיל מדאורייתא] והטעם לזה ביאר בדבר אברהם ח"ב כ"ו י' ובברכת אברהם סוכה ג' משום מצוה הבאה בעבירה אבל הפרמ"ג בפתיחה לה' ק"ש ביאר משום העמידו דבריהם ולכאור אף מצוה דרבנן מבטל ויל"ח ה"תם יש סברא בזה משא"כ כאן [וג"מ מצאתי בשם ר' אברהם מן ההר סוכה כ"ו שכתב דעוסק במצוה דרבנן דוחא למצוה דאורייתא מסברא הנ"ל דהעמידו דבריהם.

טעם ב' מש"כ הערוך לנר עצמו בביאור הענין דאף דרבנן הרי"י מהת' לכת דמצוה דהא עובר בלא תסור [ויל"ע דלכאור תלוי בפלוגתא דהרמב"ם והרמב"ן בסה"מ אם כל דרבנן בכלל לא תסור אמנם ישן עפמ"שכ האחרונים דסברא היא לשמוע בקול חכמים אף למאן שלית ליה לא תסור והרי"ז סברא דאורייתא וחשיב לכת דמצוה ויל"ע] ולפי"ז חשיב עוסק במצוה מהת' לפטור דאורייתא ובזה איל"ח מצוה קלה מחמורה.

טעם ג' מש"כ בקובץ הערות מ"ח י"א ובהערה שם וכ"ה בקוב"ש ח"ב סי' ל"ב דאף דאי"ז מצוה מן התורה ואי"ז לכת דמצוה מ"מ אי"ז לכתך וכע"ז הביא לענין איסור קצירה קודם העומר מראשית קצירך וילפי' במנחות דקצירך ולא קציר מצוה דקציר דמצוה שרי ומבוא' שם דאפי' מצוה דרבנן שרי דאי"ז קצירך וכתב דלפי"ז אף עוסק בספק מצוה דאורייתא דלחומרא יהיה פטור מן מצוה ודאית דאי"ז לכת דידך והק' מזה על השא"גא סי' ל"ז דבספק מצוה אין דוחא מצוה ודאית וע"כ דס"ל דלא דליק דרשה שחייב רק בלכת דידך אלא עיקר דרשה דפטור בלכת דמצוה ואין דומא דרשה לדרשה וע"כ לשא"גא דאף מצוה דרבנן אין דוחא דאורייתא כמו ספק דאורייתא.

ונהג לטעם א' דר' אברהם מן ההר דהעמידו דבריהם וטעם הערוך לנר משום לא תסור א"כ א"ש דרבנן מועיל לפטור דאורייתא דחשיב ודאי מ"מ ספק אין פטור ודאי ואף דמחויב מדאורייתא או מדרבנן לעשות צ"ל דאי"ז תלוי בחיוב אלא בשעיה בפועל וכמו דלהיפך עוסק במצוה דרשות כתבו האחרונים [דלא כנתי"מ ע"ב ד] דג"כ פוטור דאין החיוב פוטור אלא הקיום [וכן מוכח לכאור מתוס' סוכה כח' דציצית חשיב עוסק במצוה אף דאינו מחויב ואי"ז סוכה שטט פליג על התוס' ואפשר דאף תוס' משום דס"ל דציצית נחשב מניסן עצמו לחיוב ואין המקום להאריך] ה"ה להיפך דודאי חיוב וספק קיום חשיב כספק ולא כודאי.

ונסתפקתי לסברת הקוב"ש דידוס היתר מצוה דרבנן משום דאי"ז לכת דידך ויל"ע בשחיטה וניקור ובידיקת תולעים וכיו"ב אי"ז מצוה אבל לולי חיוב התורה לא היה עושה א"כ אפשר דאי"ז לכת דידך וכע"ז כתב הפלתי יור"ד י' ג' דשחיטה דאיסור הנאה שרי דחשיב מצות לא להינות ניתנו ורע"א שם בגליון שרי"א פליג ובשו"ת פני אריה הסכים עם הפלתי לענין ניקור הוב"ד פת"ש רכא סקו וכ"כ פרמ"ג משב"ז שמה"א א' שס"ג ח' לענין עירוב ואפשר דיל"ח דידוס דמצות לא להינות ניתנו דלא חשיב הנאה רוחנית כמ"ש הפרמ"ג משא"כ כאן דמ"מ הכל נעשה בשביל עצמו דאף תוס' לכת דידך ואפשר להיפך דשם כל דאינו מצוה הרי"ז הנאה משא"כ כאן אי"ז לכת דידך ויל"ע.

לע"נ הרב חיים ב"ר אהרון ארצי זצ"ל
נלב"ע כ"ח אייר תשס"ט

גדר עוסק במצוה

כ' התוס' ב"ק נו: (ד"ה בהיה) דפטור שומר אבידה מצדקה מדין עוסק במצוה, הוא דוקא בשעה שמתעסק בה, וכ"ד הרא"ה (בשטמ"ק). וכ"כ האו"ז בהל' סוכה - בשעה שהוא מתעסק בציצית או לובש תפילין פטור מכל המצוות, אבל אחר שנתעסק ולבש תפילין חייב, כי אין זה קרוי עוסק במצוה.

אך ש"י הראב"ד [מובא ברשב"א] דכל שהמשכון או האבידה אצלו פטור מן המצוה. והקשו ע"ז מאי שנא מתפילין בראשו ומזוזה בפתחו [כמ"ש התוס']. וי"ל עפ"י מה דמצינו דכן ש"י המהר"ח או"ז (קפג) שכ' דאמנם קיום מצוה אינו פוטר אלא דוקא עסק, אבל כשהתחיל לעסוק במצוה ולא גמרה פטור אף בשעה שאינו עוסק, וא"כ שומר אבידה יפטר מפרוטה דרב יוסף כל זמן שהאבידה בביתו. [ע"ש משה"ק על תוס'] ולפ"ז הפטור כשהאבידה בביתו אינו מצד עצם הקיום כמוזוזה בפתחו, אלא מצד המשך העסק דכיון שהתחיל להתעסק ולא גמר שפיר חשיב עוסק.

ועי' לח"מ פ"ז מהל' נדרים ה"א שפי' דשומר אבידה כש"ש כיון שהנאתו שכיחה, כיון שהאבידה נמצאת בביתו זמן רב וודאי שיבוא עני כמה פעמים והוא נפטר מלתת לו, ע"ש. ומבואר דס"ל דלא רק כשעוסק בה נפטר דזה לא שכיח, אלא כל זמן שהיא בביתו, וכש"י הראב"ד ומהר"ח א"ז.

כשאפשר לקיים שתיהן

שי' התוס' בב"ק שם דפטור דוקא כשאין יכול לקיים שתיהן, וסברא הוא דאטו אדם שיש לו תפילין בראשו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו יפטר מן המצוות. וכ"כ תוס' בסוכה כה. (ד"ה שלוחי) והרא"ש (ו), וכ"ד רבינו ירוחם (נ"ח ח"ב).

והר"ן סוכה (ד"ה ואיכא) פליג אתוס' וכי' דאע"פ שיכול לקיים שתיהן מדפטור חתן אע"פ שיכול ליתובי דעתיה, וטעם הדבר ש"כל שעוסק במלאכתו של מקום לא חייבתו תורה לטרוח לקיים מצוות אחרות אע"פ שאפשר לו.

וכ"ד האו"ז הל' סוכה (רצט) - אע"פ שיכול לקיים שתיהן. שכ' דאי אינו יכול לקיים את שניהם אמאי איצטריך קרא למיפטריה דמאי טעמיה יסתלק מן המצוה שעוסק בה ויתעסק במצוה אחרת, אפי' מצוה קלה לא שביק בעבור מצוה חמורה, שאין אדם יודע מתן שכון של מצוות, ותו דאל יהיו כעבדים המשמשים את הרב ע"מ לקבל פרס. אלא ודאי אע"פ שיכול לקיים את שניהם פטריה רחמנא, וגזירת מלך היא. ועי' מ"מ הל' סוכה פ"ו ה"ד דכן ש"י הרמב"ם והגאונים דאפי' יכול לקיים שתיהן.

וסיים שם הר"ן דמ"מ כל שאינו צריך לטרוח כלל אלא כי אורחיה יכול לעשות שתיהן, שיעשה שתיהן. וכך פסק הרמ"א או"ח ל"ח - דכל העוסק במצוה פטור ממצוה אחרת אם צריך לטרוח אחר האחרת אבל אם יכול לעשות שתיהן כאחת בלא טורח יעשה שתיהן. ועי' מג"א שפי' דבריו עפ"י הר"ן. וגדר מ"ש הרמ"א בלא טורח כי המ"ב שהוא כשמקיים מצוה כגון שתפילין בראשו ולא כשעוסק בפועל.

ובהערות עמ"ס סוכה כה: כי דבאופן שאפשר לסדר מראש לקיים את שניהם יחד, גם הר"ן מודה דחייב, כדמוכח בגמ' שם דליכלו בסוכה, ע"ש.

הקה"י ברכות ס"ו טו (כה) כי בביאור הפלוג' דלתוס' הפטור מטעם אנוס ולר"ן הוא פטור. ובאשר לשלמה (ח"ב ס"ו ח) ביאר דלתוס' ג"כ ודאי דהעוסק במצוה הוא גז"כ דשאר מצוות התורה הן רשות, אלא דס"ל שאם יכול לקיים שתיהן, הרי לגבי המצוה השניה ל"ח כלל שהוא עוסק וממילא ליכא פטור.

הולך לדבר מצוה

בסוכה כו. אי' דהולכי בדרך מצוה פטורים מן הסוכה. ועי' רש"י שם כה. ד"ה ובלכתך דמבואר בדבריו דמהלך למצוה הוא כעושה מלאכת מצוה בידיים. וכ"כ בשטמ"ק ברכות יא. דאף ההולך נחשב עוסק במצוה. וכן מבואר בריטב"א סוכה כה. דמ"ש ובלכתך בדרך לא סגי דהו"א דוקא כשבהליכה עצמה עושה מצוה כגון לויית המת ועליה לרגל. הרי דקמ"ל דבכל דרך למצוה חשיב עוסק במצוה. וכ"כ הריב"ש (ק"א) דאע"פ שאין ההליכה עיקר המצוה, מ"מ כיון שהולך לעשות המצוה נקרא עוסק במצוה.

וכ"מ בד' הרי"ף על הר"ג (נב) שביאר מ"ש בפסחים מט. דההולך לשחוט את פסחו ונזכר שיש חמץ בביתו מבטלו בלבד, ולכאוי הרי איכא מ"ע דתשביתו, אלא מכיון שעוסק במצוה שהולך להקריב קר"פ, פטור ממצות תשביתו.

והנה עצם ההליכה לכאוי אינה מצוה אלא הכשר ומ"מ נפטר, והביאור בזה י"ל דהנה גם העוסק במצוה דרבנן פטור ממצוה דאורייתא כדמוכח בסוכה שם, ונתבאר באחרונים דהוא מפני דיסוד הפטור אינו מצד דחיה והעדפה של המצוה שעוסק בה, אלא דדין התורה הוא שכאשר עוסק במצוה אין עליו חיובי מצוות אחרות. וא"כ כיון שאינו תלוי בגוף המצוה אין חילוק בין העסק במצוה עצמה לבין העסק בהכשר כגון בהליכה למצוה.

עוסק בתלמוד תורה

במו"ק ט: דרשו דבמצוה שא"א לעשות ע"י אחרים נא' וכל חפצין לא ישוו בה, הא חפצי שמים ישוו בה, ופירש"י שאם יש לך לעסוק במצוה תבטל ת"ת ועסוק במצוה. וכ' המאירי שם "אע"פ שאמרו העוסק במצוה פטור מן המצוה, אין ת"ת בכלל הזה..." והטעם "הואיל ועיקרה לידיעת קיום שאר מצוות, מבטלין אותה בשביל כל מצוה שא"א לקיימה ע"י אחרים."

ויסוד דבריו בירושלמי שבת פ"א ה"ב דמפסיקין מת"ת לעשיית סוכה ושאר מצוות, דאל"כ הוי למד שלא ע"מ לעשות. ונפסק ברמב"ם הל' ת"ת פ"ג ה"ד ובי"ד רמ"ו יח מצוה שא"א ע"י אחרים יעשה המצוה ויחזור לתורתו. ועי' ברכ"י או"ח לח סק"ז.

הקה"י (ברכות טו) כי לבאר דת"ת שאני מכיון דשיעור החיוב הוא ללמוד כפי יכולתו ובזמן שהוא אנוס מללמוד ל"ח דמבטל מצוה באונס אלא דזהו גבול חיובו, וממילא כשמחוייב במצוה אחרת ליכא עליו חיוב ת"ת כלל.

ובמשמרת חיים (ח"א עמ' פו) ביאר עפ"י הגר"א (בשנו"א) דת"ת חשוב מכל המצוות משום שכל תיבה הוי מצוה בפני"ע. ולפ"ז כיון דעוסק במצוה פטורו משום שהוא באמצע המצוה, אבל כשגמר המצוה ורוצה להתחיל אחרת ל"ח עוסק. לכן בת"ת שכל תיבה היא מצוה חדשה לא שייך פטור מצד עוסק במצוה. וכע"ז כי בחזון יחזקאל שבת פ"א ה"ד.

כי הרמב"ם בפט"ו מהל' אישות (ה"ב) אם עוסק בתורה וטרוד בה ומתירא לישא אשה כדי שלא יטרח בזמנו ויתבטל מן התורה, מותר להתאחר שהעוסק במצוה פטור מן המצוה, וכל שכן בת"ת. וכבר תמה בזה המשיב דבר (נג) דהרי בת"ת לא אמרינן עוסק במצוה. ות"י בהעמק שאלה קג, יד בהוספה מכת"י) דבאופן שע"י המצוה יבוסל עיקר לימודו אז מצות ת"ת אינה קלה משאר מ"ע. ובקובץ הערות (הוספות א) כי דכיון דאיירי רק לאחר המצוה, ז"א דאפשר לקיימה ע"י עצמו לאחר זמן, הוי כאפשר לעשות ע"י אחרים.

עי' רש"י בסוכה כה. פי' הולכי בדרך מצוה "כגון ללמוד תורה", ואי נימא דהעוסק בת"ת אינו פטור מה"ת דההולך לת"ת ייפטר. אכן במשמרת חיים הנ"ל ביאר הענין דדוקא ת"ת דכל תיבה מצוה בפני"ע אבל ההליכה לת"ת הכל מצוה אחת.

ועי' מהר"ח א"ז (קפג) דבחורים ההולכים ללמוד בבית רבם פטורים מכל המצוות כל זמן שהם בבית רבם.

עוסק בתפילה

צ"ב מה דמפסיקין בק"ש ותפילה כדי לענות עם הציבור [או"ח סו,ג], והרי הוי עוסק במצוה ופטור מלענות. ובאמת כי בשו"ת נשמת חיים (לר"ח ברלין, או"ח כד) דאף במקום שמותר להפסיק בתפילה וכגון בפסד"ז, אין זה אלא רשות אבל לא חיוב שהרי עוסק במצוה. [וכי' דאפי' האומר תהלים א"צ לענות קדיש וקדושה, אם מטרידו]. ועי' ש"ע בסי' כו.

במשמרת חיים (עמ' כב) ביאר בזה דכיון דפטור עוסק במצוה הוא משום הבזיון שמבזה המצוה שעוסק בה, זהו דוקא בבי' מצוות נפרדות, משא"כ כשקורא ק"ש הרי מקבל עומ"ש והיינו לקיים המצוות, וא"כ מה שמפסיק כדי לקיים מצוה אחרת של איש"ר [ונקדשתי] אינו בזיון למצות ק"ש דז"ג המצוה לקיים שאר מצוות. ובשם האילת השחר הביאו לתרץ דהפטור של עוסק במצוה הוא רק בשתי מצוות אבל בתפילה הכל מצוה אחת וכשמפסיק בתפלתו לקיים חלק אחר של המצוה ל"ח שעזב המצוה שעוסק בה וממילא דליכא בזה פטור דעוסק במצוה. [ויל"ע בק"ש דדוחק לומר שהיא חלק ממצות תפלה]. ובתשו"נ (א, עח) כי דקדיש וקדושה שאני דכשהציבור עונין אין כאן רק מצוה לענות, אלא יש איסור כשלא משתתף עמהם. כששומע ברכת כהנים באמצע שמו"ע, שיש לפניו מצוה לשמוע [לשי' החרדים שצריך לכונן לקבל הברכה], לכאוי אין להפסיק דעוסק במצוה. והחזו"א נהג להפסיק בשמו"ע כדי לשמוע ברכת כהנים, (אמרי יושר). ובתשו"נ (א, עז) כי משמיה דחזו"א דתליא כ"א לפי כוונתו, [שאם מפריע בתפלתו פטור משום עוסק במצוה].

עוסק באכילת קדשים

עי' צל"ח ברכות ב. בקו' התוס' עמ"ש משעה שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתן, והק' דכהנים גופייהו אימת קרו ק"ש. ות"י הצל"ח דהכהנים פטורים מק"ש כיון שעוסקים באכילת תרומה, שהיא כעבודה, [עי' פסחים עב:].

בס' ראש אריה (ח"ב יב) נס' אם כהנים האוכלים קדשים ותרומה חייבים בסוכה, כיון דעוסקים במצוה והוכיח מערכין ג: דחייבין. והוא מוכרח דאל"כ כל אדם ייפטר מהסוכה באכילת סעודת שבת ויו"ט. אך בשו"ת שערי אפרים סי' לד' כי דכהנים חייבים בסוכה בשעת עבודה [ובכלל זה אכילת קדשים], וכ"ד הבית יצחק (אה"ע קכה) שהק' איך אכלו הכהנים לחם הפנים ושיירי מנחה כיון שאסור לעשות סוכה בהר הבית, עי"ש. וכ"מ בהגהות ראמ"ה ערכין ג: עי"ש.

נושאי הפרשיות הקרובות

שלח - ציצית

קרה - פדיון הבן

חוקת - כתיבת חדושי תורה

ד"ת להניח [יתקבלו רק עד 700 מילים]
אפשר להניח [בצירוף שם מלא ושל] בתיבת עומקא דפרשה
בפתח אוצה"ס בית יוסף רח' שדי חמד
או לשלוח בדוא"ל הנ"ל.

אין המערכת אחראית להחזיר כתבים או דיסקים.

הערות והארות לחידו"ת שבגליון

ניתן לשלוח לדוא"ל: gal200@neto.bezeqint.net

או בתיבת "עומקא דפרשה".

המערכת מתיחסת לתגובות רק תחת שם מלא.

(בפרסום התגובה אפשר להשתמש בר"ת).

ברוך שהחיינו וקיימנו

לרגל מלאת שנה להופעת העלון
בשבת קדש פרשת חוקת,

יצא בס"ד גליון מורחב

שיעסוק בנושא

כתיבת חידו"ת - ללמוד וללמד

לומדי התורה מוזמנים

להקריב את מנחתם

ללמוד וללמד באהבה.

גליון זה מוקדש לע"נ

האי גברא רבא מפארי עירנו

ת"ח שלא הניח כמותו,

ידיו רב לו בכל מכמני תורה,

העמיד תלמידים הרבה בעירנו

ומחוצה לה, חיבר ספרים רבים

בכל מקצועות התורה, פה מפיך

מרגליות, שרבים נהנו למוצא פיו

מידי שבת בשבתו ברדתו

לעומקא דפרשה בבתי

המדרש בעירנו,

ראש כולל קדשים

הגאון רבי

יעקב ב"ר יוסף **לב** זצ"ל

נלב"ע

י"ד סיון תשס"ו

(חל ביום שב"ק)

גליון זה יוצא בסיוע

**"הפצת ספרי קודש
בבתי כנסת
ברחבי הארץ"**

איציק - י. בלוי

טל. 052-7662454

לקביעת חברותא

9141217

24 שעות ביממה

דרושים לחברותא

מקום הלימוד	זמן	נושא
ברכפלד (גמיש)	7:00-8:00	גמרא עיון
ברכפלד	6:45-7:45	גמרא מפעל הש"ס
גמיש	9:00-12:00	דף יומי
חניכי הישיבות אוה"ח 25	12:00-13:00	דף יומי
ברכפלד	9:00-1:00	משניות / עיוני
אזור הגבעה הדרומית	9:00-1:00	קידושין עיון
חניכי הישיבות נתי"מ 77	7:00-8:00	עיון
ברכפלד	7:00-8:00	עיון
חניכי הישיבות אוה"ח	9:00-1:00	איסור והיתר
שיח יצחק	9:00-1:00	זבחים אפשרות להצטרפות לכולל
ברכפלד או ק"ס	9:00-1:00	גמרא בקיאות
חניכי הישיבות אוה"ח	9:00-1:00	הלכות נדה
זכרון משה	4:00-7:00	גמרא
ברכפלד	4:00-7:00	דף יומי
חברון שד"ח	4:00-7:00	בקיאות
אזור זכרון משה	4:00-7:00	דף יומי
אוהל מנחם	4:00-7:00	נדה
חניכי הישיבות אוה"ח	2:30-3:45	בקיאות
בית תפילה	3:00-4:00	מ"ב ס' ל"ב ה' סת"ם
אזור היכל יצחק	4:00-7:00	ה' שבת
שיח יצחק	4:00-7:00	גמ'
אזור היכל יצחק	5:00-7:00	בק'
אזור ביה"כ המרכזי	8:30-10:00	גמרא - כעמ' ליום
אזור היכל יצחק	9:00-1:00	עמ' ליום
ר' עקיבא ברכפלד	8:30-10:00	דף יומי
אזור המרכזי	9:00-10:30	דף יומי
אזור קמ"ח	10:00-11:00	עדיף אלו מציאות
אור יחזקאל	9:00-10:30	2 דף לחודש
בית יצחק	9:00-11:00	גמ'
פתוח	9:00-10:00	קנין ש"ס
ברכפלד	8:00-10:00	דף או עמוד יומי
מאור חיים	9:00-10:30	הלכה הספק
פתוח	9:00-11:00	סוכה
יהודה הנשיא	9:00-10:30	גמ'
נרות זכריה	9:00-10:30	גמ'